

PAGRINDINĖS SAVIVALDYBIŲ IR BENDRUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ POREIKIŲ IR IŠŠŪKIŲ NUSTATYMO IŠVADOS

POREIKIŲ NUSTATYMO TYRIMAS

Informacijos rinkimas ir analizavimas yra kiekvienos organizacijos planuojamos veiklos kertinis akmuo. Žinodama tikslus duomenis ir informaciją, organizacija gali suorganizuoti prasmingus, atitinkančius suinteresuotųjų šalių poreikius renginius. Nagrinėjant savivaldybių ir jaunimo organizacijų bendradarbiavimo būtinybę¹, penkios organizacijos partnerės atliko savivaldybių ir bendruomeninių organizacijų poreikių tyrimą².

Pagrindinis poreikių nustatymo tyrimo tikslas – detalai identifikuoti dabartinę situaciją, išsiaiškinant suinteresuotųjų šalių poreikius, iššūkius. Taip pat sužinoti dabar taikomas praktikas, kuriomis remiantis sukursime konkrečius įrankius partnerysčių vystymuisi. Poreikių tyrimas – tai surinkta informacija, kurioje pateikiama tam tikros savivaldybės bendra situacija: kaip jaunas žmogus individualiai, jaunimo organizacijos, jaunimo socialiniai verslai bendradarbiauja su šalių partnerių savivaldybėmis. Penki partneriai iš penkių skirtingų Europos šalių pasirinko vieną pilotinę savivaldybę ir ištyrė jos situaciją. Siekiant geriau išsiaiškinti bendrą situaciją, buvo naudojami tiek kiekybiniai, tiek kokybiniai duomenų rinkimo metodai: buvo atliktos apklausos, daromi tiek gyvi, tiek internetu interviu, organizuotos diskusijos. Poreikių nustatymo tyrimo metu buvo analizuojami faktiniai bendradarbiavimo modeliai, apibrėžiamos bendradarbiavimo spragos ir identifikuojami iššūkiai. Skirtingų šalių partnerių apžvalga rodo didelę bendradarbiavimo modelių įvairovę, skirtingus požiūrius, leidžiančius partneriams mokytis vieniems iš kitų.

¹ Poreikių nustatymo tyrimas atliktas įgyvendinant projektą „LOCAL-Y-MPACT“ Latvijoje, Lietuvoje, Švedijoje, Portugalijoje ir Kipre. Projektas kofinansuojamas Erasmus+ programos lėšomis.

² Latvijos Socialinio Verslo Asociacija (LV), Geri norai (LT), Socialinio Verslo Forumas (SE), CXJV Conexão Jovem Asociacija (PT), Synthesis Mokslinių tyrimų ir Švietimo Centras (CY).

KODĖL TAI SVARBU?

Nauda savivaldybei:

- savivaldybės matomumo ir žinomumo socialinėje erdvėje didinimas, pagalba savivaldybei su viešaisiais ryšiais (socialinės medijos įrašų bendrinimas ir dalinimasis, publikavimas savo internetinėje svetainėje),
- paaiškinimas, kaip gauti rezultatai gali būti naudojami,
- užtikrinimas, kad gauti rezultatai būtų skelbiami savivaldybės internetinėje svetainėje ir reguliariai atnaujinami,
- pasiūlymai projekto rezultatus integruoti į savivaldybės darbą (renginių metu pridėti duomenų bazės pristatymą ir pan.),
- stebėjimas, ar savivaldybė turi naujų projektų iš organizacijų, kurios dalyvavo poreikių nustatyme,
- kontakto palaikymas su savivaldybe po kelių mėnesių

Nauda bendruomeninėms organizacijoms:

- bendruomeninių organizacijų matomumo skatinimas, žinomumo didinimas socialinėje medijoje, gerųjų patirčių su kitomis organizacijomis dalinimasis,
- pažintiniai renginiai tyrime dalyvaujančioms organizacijoms, pasidalinimas tyrimo išvadomis su kitomis vietos organizacijomis ir apsikeitimas informacija,
- naujų bendradarbiavimo galimybių stebėjimas,
- konsultavimas dėl bendravimo su kitomis organizacijomis, naujų bendrų projektų kūrimas, įkvėpimo ir reikiamos pagalbos gavimas,
- užtikrinimas, kad ši informacija yra lengvai prieinama visoms organizacijoms (ne tik dalyvaujančioms tyrime) - tai pagrindinis dokumentas sinergijoms kurti.

Nauda tarpinėms organizacijoms:

- galimybė užmegzti santykį su savivaldybe ir bendruomeninėmis organizacijomis tam tikrame regione;
- pažinimas skirtingų bendruomeninių organizacijų veiklų ir savivaldybių prioritetų supratimas,
- vertingi proceso rezultatai, kuriuos galima panaudoti kitose savivaldybėse,
- naujų partnerysčių užmezgimas,
- gebėjimas tobulinti bendradarbiavimo procesus.

KAIP ORGANIZUOTI POREIKIŲ NUSTATYMO TYRIMO PROCESĄ?

Proceso svarbos supratimas:

nustatyti tikslus ir uždavinius bei galvoti apie būsimą rezultatą.

Geras proceso valdymas:

proceso planavimas: aiškiai išdėstyti, struktūrizuoti, pateikti dokumentų pavyzdžiai, bendrauti apie procesą viduje su komanda ir išorėje, reguliariai stebėti.

Tinkamai parinkta tyrimo vieta - savivaldybė ar regionas:

būtinai apgalvoti priežastis dėl tam tikros vietos pasirinkimo (savo veiklos vieta, domėjimasis regionu, vyrauja iššūkiai, kuriuos nori padėti išspręsti).

Geras santykis su suinteresuotomis šalimis:

motyvuota savivaldybė ir aktyvios vietos organizacijos, tinkamo žmogaus ir aktyvaus lyderio radimas, tiesioginis kontaktas su suinteresuotomis šalimis, prireikus sutarties su savivaldybe pasirašymas, asmeniniai susitikimai, viešai prieinama informacija.

Labai svarbu suprasti proceso tikslą, nes poreikių nustatymo tyrimas reikalauja daug laiko, todėl turi atitikti organizacijos prioritetus. Efektyviausiai atliksite, jeigu deleguosite vieną komandos narį, kuris bus atsakingas už procesą. Darbas su valdžios institucijomis užtrunka ilgiau dėl biurokratijos. Taip pat savivaldybės darbuotojų krūvis itin didelis, iš anksto reikia planuoti ir numatyti papildomą laiką. Būdamas tarpininku tarp savivaldybės ir jaunimo organizacijų bei socialinių verslų vykdykite aiškia komunikaciją visoms šalims, paaiškinant procesą ir jo svarbą. Net jei viskas suplanuota tinkamai, visada gali nutikti netikėtų situacijų, todėl išlikite atviri ir pasiruošę atitinkamai reaguoti.

KO NEPAMIRŠTI PROCESO EIGOJE?

- Pagrindinių suinteresuotų asmenų nustatymas: įtraukiant pakankamai savivaldybės atstovų bei priskiriant vieną pagrindinį kontaktinį asmenį,
- vykdoma reguliari komunikacija,
- būtina palaikyti santykį, norint gauti reikiamą informaciją,
- besidominančių partnerių įtraukimas,
- skirtingų informacijos šaltinių identifikavimas, teiravimasis dėl suinteresuotųjų šalių turimų išteklių,
- organizuojamos diskusijos, susitikimai, renginiai, kadangi organizacijoms patinka susitikti tarpusavyje,
- savivaldybės aplankymas, kad pamatytumėte jos organizuojamus renginius ir veiklas.

KAIP EFEKTYVIAU ĮTRAUKTI SUINTERESUOTĄSIAS ŠALIS?

Veiksmingiausias būdas įtraukti suinteresuotąsias šalis – paaiškinti proceso idėją, poreikį ir praktinį panaudojimą. Galite pamatyti, ar procesas atitinka savivaldybių ir bendruomeninių organizacijų planus ir strategijas. Pristatykite bendradarbiavimo svarbą, paaiškinkite gaunamą naudą pažįstant kitas rajono organizacijas ir bendradarbiaujant tarpusavyje bei parodykite mokymosi galimybes.

Gera komunikacija su atsakingais kontaktiniais asmenimis užtikrina sklandų ir sėkmingą procesą. Įpareigokite pagrindinį sprendimų priėmėją savivaldybėje surasti ir deleguoti šią užduotį konkrečiam atstovui, tačiau būtinai įtraukite ir kitus savivaldybės darbuotojus iš skirtingų skyrių tam, kad turėtumėte platesnę perspektyvą. Susisiekite su vietinėmis bendruomeninėmis organizacijomis, aktyviausiais vietos lyderiais, kurie padėtų pasiekti kitus regiono gyventojus.

Suorganizuokite susitikimus su suinteresuotosiomis šalimis. Tai gali būti tiek gyvi neformalūs susitikimai, tiek renginiai, kurie padeda užmegzti ryšius vieni su kitais ir suteikia tikrą partnerystės jausmą. Be susitikimų galite naudotis ir kitais kanalais, tokiais kaip apklausa, interviu, laikraščiai ar internetas.

Konkrečių naudų pasiūlymas suinteresuotosioms šalims gali juos stipriai motyvuoti įsitraukti daugiau. Pavyzdžiui, galite sukurti savivaldybės viešųjų ryšių kampaniją ar per atskiras komunikacijos veiklas įtraukti suinteresuotąsias šalis pristatyti savo darbus tarptautinei auditorijai ar suorganizuoti susipažinimo susitikimus.

Poreikių nustatymo tyrimas yra svarbus atspirties taškas pilotinei savivaldybei. Tikimasi, kad toks tyrimas prisidės prie ilgalaikių potencialių partnerystės kūrimo tarp savivaldybės ir jaunimo organizacijų bei socialinių verslų. Taip pat tai suteikia bendruomeninėms organizacijoms idėjų kreiptis į savivaldybę ir kitas organizacijas ir kviešti bendradarbiauti.

Pagal projektą „LOCAL-Y-PACT“ poreikių nustatymo tyrimas sudarytas iš:

- penkių pilotinių savivaldybių jaunimo organizacijų ir socialinių verslų duomenų bazės;
- pranešimas „Su kokiais poreikiais ir iššūkiais susiduriama plėtojant sėkmingą bendradarbiavimą tarp savivaldybės ir bendruomeninių organizacijų?“;
- savivaldybių ir jaunimo organizacijų bendradarbiavimo modelių pavyzdžiai.

Projekto „LOCAL-Y-PACT“ tikslas – sustiprinti bendruomeninių jaunimo organizacijų ir socialinių verslų bei vietos savivaldybių bendradarbiavimą ir skatinti socialinį verslumą kaip veiksmingą priemonę mažinant ekonominę nelygybę, skatinant socialinę įtrauktį ir integraciją, kuriant atsparią visuomenę ir skatinant aktyvų dalyvavimą vietos bendruomenėse.

Projektą kofinansuoja Europos Sąjungos Erasmus+ programa.

Europos Komisijos parama šios publikacijos leidybai nereiškia pritarimo jos turiniui, kuris atspindi tik autorių nuomones, ir Komisija nebus laikoma atsakinga už bet kokią čia pateikiamos informacijos panaudojimą.

